

MỤC TIÊU Sau bài học, học sinh cần đạt:

1. Về năng lực:

Tuần: 01, 02

Tiết: 01, 02, 04

Ngày soạn: 04/09/2024

Ngày dạy: 06/09/2024

TỪ NỬA SAU THẾ KỈ XVI ĐẾN THẾ KỈ XVII
Bài 1: CÁC CUỘC CÁCH MẠNG TƯ SẢN Ở CHÂU ÂU VÀ BẮC MỸ

Môn: LỊCH SỬ & ĐỊA LÍ - lớp 8

Thời gian thực hiện: 03 tiết

*** Năng lực chung**

- Bài học góp phần phát triển năng lực tự học thông qua việc tự đọc, tự nghiên cứu nội dung qua SGK và tư liệu.
- Bài học phát triển năng lực giao tiếp, năng lực hợp tác qua việc trả lời những câu hỏi của giáo viên và hoạt động nhóm.
- Năng lực tự chủ và tự học, giao tiếp và hợp tác, giải quyết vấn đề và sáng tạo thông qua việc tích cực tham gia các hoạt động theo cặp, nhóm để giải quyết nhiệm vụ học tập, xây dựng được các sản phẩm học tập đa dạng, có tính sáng tạo, rèn luyện được kỹ năng báo cáo, trình bày và nhận xét.

*** Năng lực chuyên biệt**

- Tìm hiểu lịch sử thông qua việc sưu tầm, xử lý thông tin, tư liệu và hình ảnh để xác định trên bản đồ thế giới địa điểm diễn ra các cuộc cách mạng tư sản tiêu biểu từ thế kỉ XVI đến thế kỉ XVIII
- Nêu được một số đặc điểm chính của các cuộc cách mạng tư sản tiêu biểu ở Anh, Pháp, Mỹ.
- Năng lực nhận thức và tư duy lịch sử thông qua việc tìm hiểu thông tin, tư liệu và hình ảnh để trình bày được những nét chung về nguyên nhân, kết quả, ý nghĩa và tính chất của các cuộc cách mạng tư sản ở Anh, Mỹ, Pháp.

2. Về phẩm chất:

- **Chăm chỉ:** có ý thức tự giác, tích cực khi tham gia hoạt động giải quyết vấn đề, có tinh thần trách nhiệm hoàn thành nhiệm vụ được giao.
- **Trung thực:** thông qua việc đánh giá các sự kiện, nhân vật lịch sử một cách khách quan (dựa trên cơ sở khai thác các thông tin, tư liệu và hình ảnh).

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

1. Thiết bị dạy học

- Máy chiếu, máy tính
- Giấy A1 hoặc bảng phụ để HS làm việc nhóm.

2. Học liệu:

- Sách giáo khoa,
- Một số video, tranh ảnh liên quan đến nội dung bài học.
- Phiếu học tập.

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

1. Hoạt động 1: Khởi động (10')

a. Mục tiêu: Tạo tâm thế cho HS hứng thú học bài mới.

b. Nội dung:

GV: Chia nhóm lớp và giao nhiệm vụ.

HS quan sát hình ảnh, làm việc nhóm để trả lời câu hỏi của GV

c. Sản phẩm: HS chỉ ra được giai đoạn có các cuộc CMTS ở châu Âu và Bắc Mỹ

d. Tổ chức thực hiện:

Bước 1: Chuyển giao nhiệm vụ

- Chiếu một số hình ảnh về cuộc CMTS ở châu Âu và Bắc Mỹ giai đoạn cuối thế kỉ XVI – XVII và hỏi:

Em biết gì về những hình ảnh và nhân vật lịch sử này? Hãy chia sẻ những hiểu biết của em về nhân vật, hình ảnh lịch sử đó?

Bước 2: Thực hiện nhiệm vụ

GV: Hướng dẫn HS quan sát, phân tích hình ảnh và trả lời câu hỏi.

HS: Quan sát, ghi câu trả lời ra phiếu học tập.

Bước 3: Báo cáo thảo luận

- Yêu cầu đại diện của một vài nhóm lên trình bày sản phẩm.

- HS còn lại theo dõi, nhận xét, bổ sung cho nhóm bạn (nếu cần).

Bước 4: Kết luận, nhận định

- Nhận xét câu trả lời của HS và chuyển dẫn vào hoạt động hình thành kiến thức mới.

- Viết tên bài, nêu mục tiêu chung của bài và dẫn vào HĐ tiếp theo.

2. Hoạt động 2: Hình thành kiến thức (115')

2.1. Cách mạng tư sản Anh

a. Mục tiêu:

- HS trình bày được những nét chung về nguyên nhân, kết quả, tính chất và ý nghĩa cuộc CMTS Anh.

- Nêu được một số đặc điểm chính trị của cuộc CMTS tiêu biểu ở Anh.

b. Nội dung:

- GV sử dụng KT khăn phủ bàn để cho HS khai thác đơn vị kiến thức.

- HS suy nghĩ cá nhân, làm việc nhóm và hoàn thiện nhiệm vụ.

c. Sản phẩm: Phiếu học tập đã hoàn thành của HS.

d. Tổ chức thực hiện

Hoạt động của GV và HS		Sản phẩm dự kiến
Bước 1: Chuyển giao nhiệm vụ - HS đọc thông tin trong SGK T.9 - GV chia nhóm lớp cặp đôi theo bàn - Giao nhiệm vụ các nhóm: hoàn thiện PHT dưới đây		1. Cách mạng tư sản Anh a. Nguyên nhân - Đến thế kỉ XV – XVI, nền kinh tế Anh phát triển theo hướng tư bản chủ nghĩa. Xã hội Anh có những biến động lớn. - Tháng 8/1642, cách mạng bùng nổ ở Anh - CMTS do giai cấp tư sản hoặc tầng lớp đại diện cho phương thức sản xuất TBCN lãnh đạo. b. Kết quả, ý nghĩa, tính chất
Vì sao sự kiện xử tử vua Sác-lơ I năm 1649 được coi là đỉnh cao của cuộc CMTS Anh?		
Cách mạng bắt đầu ở đâu? Diễn ra khi nào?		
Cách mạng do ai lãnh đạo? Lực lượng nào đã ủng hộ tham gia CM?		
CM đạt được kết quả gì? Tính		

chất nổi bật của cách mạng là gì?		và đặc điểm - Cách mạng đã lật đổ chế độ quân chủ chuyên chế, thiết lập chế độ quân chủ lập hiến. - Cách mạng đã mở đường cho chủ nghĩa phát triển mạnh mẽ ở nước Anh. - Là cuộc cách mạng tư sản dưới hình thức nội chiến. Là cuộc cách mạng không triệt để.
Cuộc CMTS có ý nghĩa và tác động như thế nào?		
 - Thời gian: 7 phút Bước 2: Thực hiện nhiệm vụ GV hướng dẫn HS hoạt động nhóm (nếu cần) - Đọc SGK và làm việc cá nhân - Thảo luận nhóm để hoàn thành nhiệm vụ. Bước 3: Báo cáo, thảo luận GV yêu cầu đại diện nhóm lên báo cáo sản phẩm. HS: còn lại theo dõi, nhận xét và bổ sung cho bạn. Bước 4: Kết luận, nhận định - Nhận xét thái độ và sản phẩm học tập của HS. - Chốt kiến thức và chuyển dẫn sang nội dung sau.		

2.2. Chiến tranh giành độc lập của 13 thuộc địa Anh ở Bắc Mỹ

a. Mục tiêu:

- HS trình bày được những nét chung về nguyên nhân, kết quả, tính chất và ý nghĩa các cuộc Chiến tranh giành độc lập của 13 thuộc địa Anh ở Bắc Mỹ
- Nêu được một số đặc điểm chính trị của cuộc chiến tranh giành độc lập của 13 thuộc địa Anh ở Bắc Mỹ

b. Nội dung:

- GV sử dụng KT chia sẻ nhóm đôi để cho HS khai thác đơn vị kiến thức.
- HS suy nghĩ cá nhân, làm việc nhóm và hoàn thiện nhiệm vụ.

c. Sản phẩm: Phiếu học tập đã hoàn thành của HS.

d. Tổ chức thực hiện

Hoạt động của GV và HS		Sản phẩm dự kiến
Bước 1: Chuyển giao nhiệm vụ - HS đọc thông tin trong SGK T.11 - GV chia nhóm lớp cặp đôi theo bàn - Giao nhiệm vụ các nhóm: hoàn thiện PHT dưới đây		2. Chiến tranh giành độc lập của 13 thuộc địa Anh ở Bắc Mỹ a. Nguyên nhân - Năm 1760, thực dân Anh xâm lược và lập lên 13 thuộc địa Bắc Mỹ. - Thực dân Anh tìm cách ngăn cản sự phát triển kinh tế của 13 thuộc địa bằng cách đặt ra nhiều loại thuế nặng nề... - Tháng 12/1773, nhân dân địa phương tấn công 3 tàu chở chè của Anh ở Bô-xtơn. Thực dân Anh ra lệnh phong tỏa cảng. Sự kiện này châm ngòi cho cuộc chiến tranh bùng nổ. b. Kết quả, ý nghĩa, tính chất và đặc điểm * Kết quả: Cuộc chiến tranh giành thắng lợi, Hợp chủng quốc Mỹ ra đời (1776).
Nguyên nhân dẫn đến 13 thuộc địa Anh đứng lên đấu tranh giành độc lập?		
Sự kiện nào châm ngòi cho cuộc chiến bùng nổ?		
CM đạt được kết quả gì? Tính chất nổi bật của cách mạng là gì?		
Cuộc CMTS có ý nghĩa và tác động như thế nào?		
- Thời gian: 7 phút		
Bước 2: Thực hiện nhiệm vụ - Đọc SGK và làm việc cá nhân		

- Thảo luận nhóm để hoàn thành nhiệm vụ. Bước 3: Báo cáo, thảo luận GV yêu cầu đại diện nhóm lên trình bày, báo cáo sản phẩm. HS: - HS còn lại theo dõi, nhận xét và bổ sung cho bạn. - Chỉ những nơi diễn ra cuộc CMTS (Thế kỉ XVI – XVIII) Bước 4: Kết luận, nhận định - Nhận xét thái độ và sản phẩm học tập của HS. - Chốt kiến thức và chuyển dẫn sang nội dung sau.	* Ý nghĩa: - Cuộc đấu tranh tạo điều kiện cho kinh tế tư bản phát triển. - Cuộc cách mạng Mỹ ảnh hưởng lớn đến phong trào đấu tranh giành độc lập toàn thế giới. * Tính chất, đặc điểm: - Là cuộc cách mạng do tầng lớp chủ nô và tư sản lãnh đạo. - Cách mạng Mỹ diễn ra dưới hình thức chiến tranh giải phóng dân tộc.
---	--

2.3. Cách mạng tư sản Pháp

a. Mục tiêu:

- HS trình bày được những nét chung về nguyên nhân, kết quả, tính chất và ý nghĩa các cuộc CMTS Pháp.

- Nêu được một số đặc điểm chính trị của cuộc CMTS Pháp.

b. Nội dung:

- GV sử dụng KT khăn phủ bàn để cho HS khai thác đơn vị kiến thức.

- HS suy nghĩ cá nhân, làm việc nhóm và hoàn thiện nhiệm vụ.

c. Sản phẩm: Phiếu học tập đã hoàn thành của HS.

d. Tổ chức thực hiện

Hoạt động của GV và HS	Sản phẩm dự kiến																
Bước 1: Chuyển giao nhiệm vụ - HS đọc thông tin trong SGK T.11, 12 - GV chia nhóm lớp cặp đôi theo bàn - Giao nhiệm vụ các nhóm: hoàn thiện PHT dưới đây <table border="1"> <tr> <td>Nguyên nhân nào dẫn đến cuộc CMTS Pháp bùng nổ?</td><td>.....</td></tr> <tr> <td>Cách mạng bắt đầu ở đâu?</td><td>.....</td></tr> <tr> <td>Diễn ra khi nào?</td><td>.....</td></tr> <tr> <td>Cách mạng do ai lãnh đạo?</td><td>.....</td></tr> <tr> <td>Lực lượng nào đã ủng hộ tham gia CM?</td><td>.....</td></tr> <tr> <td>CM đạt được kết quả gì?</td><td>.....</td></tr> <tr> <td>Tính chất nổi bật của cách mạng là gì?</td><td>.....</td></tr> <tr> <td>Cuộc CMTS có ý nghĩa và tác động như thế nào?</td><td>.....</td></tr> </table> Bước 2: Thực hiện nhiệm vụ HS đọc SGK, suy nghĩ cá nhân và thảo luận nhóm. GV hướng dẫn, hỗ trợ các em thảo luận nhóm. Bước 3: Báo cáo, thảo luận GV: Yêu cầu HS trả lời, yêu cầu đại diện nhóm	Nguyên nhân nào dẫn đến cuộc CMTS Pháp bùng nổ?		Cách mạng bắt đầu ở đâu?		Diễn ra khi nào?		Cách mạng do ai lãnh đạo?		Lực lượng nào đã ủng hộ tham gia CM?		CM đạt được kết quả gì?		Tính chất nổi bật của cách mạng là gì?		Cuộc CMTS có ý nghĩa và tác động như thế nào?		3. Cách mạng tư sản Pháp a. Nguyên nhân a. Nguyên nhân * Nguyên nhân sâu xa: Những mâu thuẫn về kinh tế, chính trị, xã hội trong lòng chế độ phong kiến Pháp ngày càng gay gắt, trong đó bao trùm là mâu thuẫn giữa đẳng cấp thứ ba với hai đẳng cấp Tăng lữ và Quý tộc. * Nguyên nhân trực tiếp: - Hội nghị ba đẳng cấp ngày 5-5-1789 tại cung điện Vec-xai đề đề xuất vấn đề vay tiền và ban hành thuế mới. - 14-7-1789, nhân dân Pa-ri tấn công ngục Ba-xti - biểu tượng của chế độ phong kiến. Cách mạng Pháp bùng nổ. b. Kết quả, ý nghĩa, tính chất và đặc điểm - Kết quả: Cuộc cách mạng tư sản Pháp đã xóa bỏ chế độ quân chủ chuyên chế, thành lập nền cộng hòa.
Nguyên nhân nào dẫn đến cuộc CMTS Pháp bùng nổ?																	
Cách mạng bắt đầu ở đâu?																	
Diễn ra khi nào?																	
Cách mạng do ai lãnh đạo?																	
Lực lượng nào đã ủng hộ tham gia CM?																	
CM đạt được kết quả gì?																	
Tính chất nổi bật của cách mạng là gì?																	
Cuộc CMTS có ý nghĩa và tác động như thế nào?																	

trình bày. HS: - Đại diện nhóm trình bày sản phẩm của nhóm. - HS các nhóm còn lại quan sát, theo dõi nhóm bạn trình bày và bổ sung cho nhóm bạn (nếu cần). Bước 4: Kết luận, nhận định - Nhận xét về thái độ học tập & sản phẩm học tập của HS. - Chuyển dẫn sang phần tiếp theo.	- Ý nghĩa: Khẳng định các quyền tự do dân chủ của công dân, mở đường cho kinh tế tư bản chủ nghĩa phát triển. Để lại dấu ấn sâu sắc trong tiến trình lịch sử châu Âu. suốt thế kỉ XIX. - Tính chất, đặc điểm: Là cuộc cách mạng tư sản do giai cấp tư sản lãnh đạo, diễn ra dưới hình thức nội chiến và chiến tranh bảo vệ tổ quốc.
--	---

3. Hoạt động luyện tập (10')

a. Mục tiêu: Vận dụng kiến thức của bài học vào việc làm bài tập cụ thể

b. Nội dung: HS suy nghĩ cá nhân làm bài tập của GV giao

c. Sản phẩm: Đáp án đúng của bài tập

d. Tổ chức thực hiện

Bước 1: Chuyển giao nhiệm vụ: Giáo viên giao bài tập cho HS

Bước 2: Thực hiện nhiệm vụ

- HS xác định yêu cầu của đề bài và suy nghĩ cá nhân để làm bài tập

- GV hướng dẫn cho HS tìm hiểu đề và làm bài tập

Bước 3: Báo cáo, thảo luận

- GV yêu cầu HS trình bày sản phẩm của mình.

- HS trình bày, theo dõi, nhận xét, đánh giá và bổ sung cho bài của bạn (nếu cần).

Bước 4: Kết luận, nhận định:

GV nhận xét bài làm của HS.

4. Hoạt động vận dụng (5')

a. Mục tiêu: Vận dụng kiến thức của bài học vào trong thực tiễn cuộc sống

b. Nội dung: GV giao nhiệm vụ, HS thực hiện nhiệm vụ

c. Sản phẩm:

Một số quốc gia theo thể chế quân chủ lập hiến hiện nay: Nhật Bản, Anh Quốc, Thụy Điển, Đan Mạch, Canada, Úc, Campuchia, Thái Lan, Tây Ban Nha, Na Uy, Hà Lan, Bỉ, Malaysia, Bhutan...

d. Tổ chức thực hiện

Bước 1: Chuyển giao nhiệm vụ: (GV giao bài tập)

- Tìm kiếm thông tin từ Internet, hãy liệt kê một số quốc gia hiện nay theo thể chế quân chủ lập hiến.

- Dựa vào những thông tin sưu tầm từ sách, báo, internet, hãy viết tiểu sử về G.Oa-sinton, T.Giép-phép-xon

Bước 2: Thực hiện nhiệm vụ: HS đọc và xác định yêu cầu của bài tập.

Bước 3: Báo cáo, thảo luận

- GV hướng dẫn các em trả lời câu hỏi bài tập vận dụng

- HS đưa ra câu trả lời

- Những HS còn lại lắng nghe, theo dõi, quan sát và nhận xét, bổ sung câu trả lời của bạn.

Bước 4: Kết luận, nhận định

- Nhận xét ý thức làm bài của HS, nhắc nhở những HS không nộp bài hoặc nộp bài không đúng qui định (nếu có).

- Dặn dò HS những nội dung cần học ở nhà và chuẩn bị cho bài học sau.

IV. PHỤ LỤC

Tiêu chí	CMTS Anh (1642 – 1689)	Chiến tranh giành độc lập của 13 thuộc địa Anh ở Bắc Mỹ (1773 -1783)	CMTS Pháp (1789 – 1794)
Nguyên nhân bùng nổ	- Mâu thuẫn giữa giai cấp tư sản với chế độ quân chủ chuyên chế về kinh tế, chính trị. - Nghị viện từ chối yêu cầu tang thuế của vua Sác-lơ I và thông qua luật hạn chế quyền lực của nhà vua.	Mâu thuẫn giữa nhu cầu phát triển tự do nền kinh tế tư bản chủ nghĩa của nhân dân thuộc địa và các đạo luật cản trở, các sắc thuế hà khắc của vua Anh.	Mâu thuẫn giữa nhân dân với chế độ quân chủ chuyên chế, trật tự đẳng cấp. Vua Lu-I XVI dùng quân đội để giải tán Quốc hội lập hiến (được lập ra sau Hội nghị ba đẳng cấp tháng 5-1789)
Kết quả chính	- Về chính trị: chính thể quân chủ lập hiến được xác lập tại nước Anh. - Về kinh tế: mở đường cho CNTB phát triển ở nước Anh	Về chính trị: Tuyên ngôn Độc lập xác định quyền con người và quyền độc lập của các thuộc địa; một quốc gia mới ra đời. Về kinh tế: nền kinh tế của TBCN phát triển	Về chính trị: xóa bỏ chế độ quân chủ chuyên chế, khẳng định các quyền tự do dân chủ của công dân Về kinh tế: nền kinh tế của TBCN ở nước Pháp phát triển
Đặc điểm	CMTS Anh diễn ra dưới hình thức nội chiến.	CMTS Diễn ra dưới hình thức chiến tranh giành độc lập	CMTS diễn ra dưới hình thức nội chiến và chiến tranh bảo vệ Tổ quốc.

DUYỆT CỦA TỔ TRƯỞNG

GIÁO VIÊN THỰC HIỆN

Trần Thị Kim Tuyền

Nguyễn Thanh Nhe